

MODELUL BIBLIOGRAFULUI NOU: CALITĂȚI PROFESIONALE

THE NEW BIBLIOGRAPHIC MODEL: THE PROFESSIONAL QUALITIES

ANA NAGHERNEAC

Abstract: *Article sketches a portrait of contemporary bibliographer integrated into the ongoing process of acquiring new knowledge and skills necessary with the new realities of information for professional employment in the knowledge society.*

Keywords: *Bibliography - professional competence, training, information technology, information and culture information.*

Evoluția tehnologiilor informaționale care a invadat activitatea bibliotecilor a condus la un nou mod de abordare a problematicii biblioteconomiei.

Literatura de specialitate, de ultimă oră, acordă o atenție tot mai sporită schimbărilor care au loc în domeniul infodocumentar, biblioteca și bibliotecarul secolului XXI fiind subiectul cel mai mult discutat.

Timpul de astăzi cere o bibliotecă *dinamică, participativă, colaborativă, cu proceduri de lucru ademenitoare și interesante, cu implicații și contribuții la mișcarea valorilor culturale și științifice.*

Profesioniștii din domeniu își reformează cu demnitate și dăruire meseria angajându-se într-un proces de instruire continuă pentru a face față noilor realități tehnologice. Este timpul schimbării, timpul modernizării profesiei.

Se schimbă radical cultura informațională a societății, a fiecărui individ în parte. Noi tehnologii informaționale, noi produse, noi instituții, noi profesii invadează societatea.

Tot mai mulți lucrători ai bibliotecilor, inclusiv și bibliografii, și-au adresat întrebarea, ce va fi totuși cu biblioteconomia și bibliografia în realitatea informațională contemporană?

Sîntem convinși că va supraviețui, dar activitatea practică din domeniu își va schimba direcțiile, orientările, perspectivele, armonizîndu-se cu condițiile noi ale societății postindustriale.

Bibliografia clasică va repeta destinul limbii latine. Nu se mai vorbește, dar rămîne a juca un rol important în formarea noilor cuvinte, în cercetare științifică, în relații interculturale. Bibliografia clasică va realiza funcțiile de depozit a moștenirii culturale, rolul căreia sporește la moment, cînd se discută mult de tehnologizarea socială, de urmările informatizării asupra societății, de noi strategii de informatizare. Sistemele informaționale nu vor exista fără elemente bibliografice.

Americanul Daniel Bell consideră că orice informație trebuie sistematizată, orînduită și asta o va face bibliografia, care trebuie să emigreze în noi sectoare de activitate.

Interpretînd sintagma *cine stăpînește universul bibliografic deține puterea informației*, putem afirma că bibliografia este un produs intelectual axat pe: cercetarea, identificarea și organizarea documentelor în vederea construirii de instrumente

destinate sprijinirii muncii intelectuale (bibliografii, repertorii bibliografice...), un mediu deschis de comunicare între om și carte, între prezent și trecut.

Un profesionist adevărat trebuie să fie la curent cu tendințele principale spre care se îndreaptă biblioteconomia, *să lupte* pentru menținerea statutului profesional de *mediator al informației* utile și de valoare, pe care o selectează cu mare grijă și o valorifică în folosul utilizatorilor.

Se poate vorbi de intrarea bibliotecilor în lumea digitală ca „*jucători-cheie*” în colectarea, prezervarea și valorificarea informației, interconectînd eficient cu alte instituții relevante internaționale.

Prestigiul profesiei de bibliograf este lezat de neidentificarea ei în afara bibliotecii. Situația ar putea fi rezolvată prin crearea asociațiilor, cluburilor bibliografice care ar contribui la existența independentă a bibliografiei și sporirea prestigiului ei social. Ar contribui la un prestigiu major și exersarea profesiei de bibliograf nu numai de femei (în mare parte), dar și de bărbați.

Un rol important în edificarea reputației unei profesiuni (teoria lui M. Veber) îl are formarea continuă a specialiștilor, mai ales, a celor din sfera informațională.

Bibliograful contemporan trebuie să fie integrat într-un proces neîntrerupt de dobîndire a unor noi abilități și cunoștințe profesionale, să poată naviga fără dificultăți în torentul informațional, să cunoască la perfecție colecțiile și serviciile de bibliotecă, cerințele publicului pe care urmează să le satisfacă, să devină din ce în ce mai mult, *un consultant în informație* care ar analiza, interpreta, sintetiza și ordona informația. *Puterea de a merge înainte trebuie să o găsim în noi și în utilizatorii noștri. De noi depinde: să fim mereu eficienți în relațiile cu utilizatorii, să știm a construi un răspuns global la un ansamblu de întrebări pe care fiecare utilizator îl poate adresa, stabilind legături între diferite sisteme, practici de informare și documentare, să ne redefinim activitatea prin dezvoltarea serviciilor noi de calitate.*

În acest context vom încerca să creionăm **portretul – model al bibliografului nou** care activează în realități informaționale noi. Ce calități profesionale ar trebui să posede?:

- **competență profesională** (să poată organiza și comunica informația bibliografică pe orice suport informațional, posedînd abilități de orientare în zona noilor tehnologii : structuri, standarde, organisme de specialitate...);
- **responsabilitate** (ce-l va menține în stare activă în decursul întregului proces de lucru);
- **acribitate** (exactitate, rigurozitate, conștiinciozitate în cercetarea și evaluarea informației);
- **gîndire critică mobilă** (capabil de analiză și sinteză a informației cu un plan de lucru chibzuit și o sistemă în tot ceea ce face, ordonează, *făcînd lumină într-un labirint enorm și confuz de informații*);
- **abilități de comunicare**, (vor comunica efectiv, fiind creativi, stăpînind la perfecție noile tehnologii media (manageri ai resurselor informaționale, prezența bibliografului pe bloguri de specialitate, rețele de socializare, obținerea unui feedback constructiv din partea utilizatorilor);
- **deprinderi de a lucra în echipă**, fiind mereu deschiși colaborării și inovațiilor.

- **deprinderi de cercetare** (studierea eficacității muncii: sondaje, discuții, analiză; căutarea noilor resurse informaționale, noi forme și metode);
- **creativitate** în crearea noilor produse informaționale, comunicarea conținutului documentelor;
- **impecabilă cultură a informației;**
- **deschidere culturală adecvată** (tolerant și respectuos pentru libertatea altuia);
- **cunoștințe psihologice** pentru înțelegerea utilizatorului, rezistența la stres, disponibilitatea de a ajuta și provoca la cercetare;
- **cunoașterea limbilor de circulație internațională** pentru acces nelimitat la mai multe surse.

În cele din urmă, un BIBLIOGRAF de succes va oferi *profesiei tot ce are mai bun!*

Va îmbina multiple calități, acumulate pe calea instruirii, îmbogățite prin lecturi sistematice, vaste și profunde, va fi deschis spre colaborare cu oricine și oriunde, prezent în spațiile virtuale cu produsele create (24 din 24 de ore) cu abilități tehnice din ce în ce mai evolute, fortificând prestația lor profesională dar și imaginea în care activează, realizând misiunea lor esențială pentru a fi în slujba informației pe orice suport.

Referințe bibliografice:

1. BULUȚĂ, Gh. Bibliotecă și învățămînt. In: *Studii de biblioteconomie și știința informării*. 2011, nr. 15, p.17.
2. HARCONIȚA, Elena, Lina MIHALUȚA. Cultura tehnologică instituțională - parte componentă a managementului calității. In: *Bul. ABRM*. 2011, nr. 1, pp.78-80.
3. NICULESCU, Zinovia. Universul bibliografic. In: *Studii de biblioteconomie și știința informării*. 2005-2006, nr. 9-10, pp.136-139.
4. *STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIBLIOTECONOMIE ȘI JURNALISM*. Cat. Biblioteconomie și Asistență Informațională. Ch., 2000, 176 p. ISBN 9975-9604-05
5. АБДУЛЛАЕВА, А. Т. Библиографы как посредники в формировании информационной культуры читателей. В: *Библиография*. 2013, nr. 3, pp. 30-34.
6. ЛЕОНОВ, В. П. О личности и мастерстве библиографа. В: *Библиография*. 2008, nr. 1, pp. 2-5.
7. ЛОПАТИНА, Н. В. Библиограф в новых информационных реалиях. В: *Библиография*. 2002, nr. 5, pp. 6-12.
8. СИТНИК, С.М. Современный библиограф: портрет в библиотечном интерьере. В: *Библиография*. 2013, nr. 6, pp. 7-11.